

Waiboerhoeve investeert met nieuwbouw in de



Waiboerhoeve 2003:

- High-techbedrijf: 80 melkkoeien
- Lagekostenbedrijf: 50 melkkoeien
- Voer- en melkbedrijf: 160 melkkoeien
- 't Hoorn: 330 melkkoeien
- Vleesvee en schapen

Waiboerhoeve 2004:

- High-techbedrijf: 80 mk
- Lagekostenbedrijf: 50 mk
- Aspectenbedrijf: 400 mk
- Vleesvee en Schapen

Jaap Gielen, 39 jaar, vindt het 'hartstikke mooi' dat hij als bedrijfsleider van de Waiboerhoeve mee kan werken aan ontwikkelingen in de melkveehouderij. De Waiboerhoeve: een allesomvattend bedrijf. 'Die diversiteit is uniek. In Nederland, maar ook in de wereld. Of het nu gaat om systemen of om bepaalde aspecten, wij kunnen het hier allemaal bekijken. En nu binnenkort ook nog de nieuwbouw van het Waiboerhoeve-Aspectenbedrijf...'

Aspecten en systemen. Het klinkt allemaal nogal abstract voor een praktijkbedrijf...

'Nou, dat is het niet. De Waiboerhoeve kent het Hightechbedrijf en het Lagekostenbedrijf als systeembedrijven. Het onderzoek is gericht op het héle bedrijf. Alle onderdelen binnen de bedrijfsvoering, zowel de technische als de bedrijfseconomische, worden nauwkeurig bekeken. Het centrale onderzoeksthema op deze systeembedrijven is kostenbeheersing. Op het Voer-en Melkbedrijf is het onderzoek gericht op specifieke onderdelen van de bedrijfsvoering. We noemen dit aspectenonderzoek, zoals onderzoek op het gebied van voeding, bemesting, huisvesting en melken.'

En dat laatste geldt ook voor het voormalige proefbedrijf 't Hoorn van het ID aan de Runderweg?

'Ja. Door de samenwerking van de kennisinstellingen valt tegenwoordig 't Hoorn ook onder de Waiboerhoeve. Ook op 't Hoorn doen we aspectenonderzoek. In de nieuwbouw die binnenkort aan de Runderweg van start gaat voegen we het Voer-en Melkbedrijf van de Wisentweg en het proefbedrijf 't Hoorn aan de Runderweg samen tot het nieuwe Waiboerhoeve-Aspectenbedrijf. Kees Steenberg, voormalig bedrijfsboer van 't Hoorn, wordt bedrijfshoofd. Wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek voegen we hiermee samen. Ze versterken elkaar.'

Gaat de eerste paal al gauw de grond in? En wat gaat het kosten?

'Momenteel zijn we bezig de bouwvergunning rond te krijgen. Ik verwacht dat we straks in mei kunnen starten. De kosten bedragen circa 2,7 miljoen euro, inclusief de nieuwe faciliteiten en de sloop van de oude gebouwen.'

Waarom nieuwbouw? Voldeden de vorige bedrijven niet meer?

'De huidige stallen voor het aspectenonderzoek zijn grotendeels niet meer representatief voor de huidige veehouderij. 'Lucht' en 'licht' zijn steekwoorden die genoemd worden bij de huidige inzichten t.a.v. het huisvesten van runderen. Door de nieuwbouw kunnen we de



wensen van vandaag vanuit het onderzoek beter inpassen. Het doen van onderzoek is immers verreweg de belangrijkste doelstelling van dit bedrijf.

De totale koppel van 400 melkkoeien plus jongvee en de bijbehorende grond van ca. 350 ha is beschikbaar voor verschillende onderzoeksdoeleinden zoals voeding, dierenwelzijn, diergezondheid, melkwinning, melkqualiteit, bemesting, beweiding. De koeien zullen zowel binnen als buiten lopen.

Bovendien willen we zo efficiënt mogelijk werken. Dankzij de nieuwbouw kan dat. De vorige faciliteiten zijn eigenlijk niet meer van deze tijd. We kunnen de onderzoekswensen er niet meer goed mee opvangen. En we zijn er niet flexibel genoeg mee. Kijk, de landbouw blijft steeds in beweging. De kennis van vandaag is anders dan de kennis van dertig jaar geleden. Daar moeten we ook qua faciliteiten op in spelen'.

Waaruit bestaat de nieuwbouw concreet?

'Uit drie onderdelen. Het eerste deel is een redelijk traditionele stal van 160 melkkoeien met ligboxen en een open tandem 2 x 5 melkput. Het is als onderzoekstal wel apart in de inrichting, waarin vooral het voedingsaspect aandacht krijgt. Omdat we het onderzoek hier niet met allerlei innovaties willen verstoren, kent de stal geen noemenswaardige nieuwe ontwikkelingen. We bouwen een gewoon zadeldak, ventilatie-openingen aan de zijkant, een open nok.'

En de niet-traditionele stal?

'Dit tweede deel wordt gebouwd in de vorm van een serre- of koepelstal. Het is een bouwsysteem dat bijvoorbeeld in Amerika al wordt toegepast. In Nederland zie je het wel bij kasconstructies, maar nog niet in de melkveehouderij. Ik denk vooral door de onbekendheid. En in verband met de vragen die er leven over het klimaat in dit soort stallen en over de duurzaamheid van bijvoorbeeld de folie die wordt toegepast. Dit 'risico' moeten wij als praktijkonderzoek dan maar nemen. Het doel van deze bouw is een combinatie van goedkoop bouwen, en het verkennen van de voor- en nadelen van de constructie. We weten nog niet waaraan de folielagen die eroverheen komen moeten voldoen. Is het wenselijk dat alles dicht is, of wil je juist half transparant/half dicht. Want enerzijds wil je voldoende licht in de stal, anderzijds moet het 's zomers niet te warm worden.

De stal biedt onderdak aan 240 melkkoeien. Deze worden met vier melkrobots gemolken. Ook komen in dit deel vier verschillende vloeren te liggen. In het optimaliseren van de huisvesting voor melkvee zie je ontwikkelingen naar profilering in de bovenlaag en vloeren met een zachte toplaag. Het kwantificeren van de voordelen ervan qua welzijn en duurzaamheid is een belangrijk onderzoeksitem.'

En de laatste van de drie?

'Dat is de gezamenlijke stal. Het tussstuk met conventioneel melken en gewone algemene voorzieningen als afkalven e.d.'

Jaap, succes met de bouw! Wanneer is het klaar?

'De planning is begin 2004....'

Henk Bosch